

CIJFERS LEERPlicht

Sinds de start van de Almelose aanpak (april 2004) zijn er tot november 2006 ruim 200 zaken op zitting geweest.

De resultaten waren als volgt:

Van de jongeren die voor de kantonrechter verschenen wegens schoolverzuim:

kwam 80% niet terug bij de kantonrechter

viel 20% in herhaling, waarna nieuwe behandeling bij kantonrechter plaatsvond

Van de 20% die wel terugkwam (recidivisten)

werd bij 45% de schoolgang alsnog hersteld

was er bij ongeveer 30% sprake van ziekte of psychische problemen die schoolgang in de weg stonden

betrof het in 25% jongeren waar de aanpak uiteindelijk geen succes heeft gehad

(6 % van het totaal aangebrachte zaken)

In totaal kan dus worden gezegd dat het slagingspercentage ruim 90% is.

Bij ongeveer 10% van alle jongeren die bij de spijbelrechter komen, wordt gelijktijdig met de leerplechtwetzaak een ondertoezichtstelling (OTS) uitgesproken.

Colofon

Deze leerplechtfolder is een uitgave van het Openbaar Ministerie Almelo.

Redactie/coördinatie:

Barbara van Heerde en Marco van der Lee

Concept/vormgeving:

Case Communicatie, bNO, Ede

Teksten:

Woordkunstenaar, Bennekom

Februari 2007

Unieke aanpak kost moeite, tijd en geld

De aanpak werkt, maar alleen als aan een aantal criteria wordt voldaan. Zo is samenwerking met scholen van essentieel belang, want van hen moet de melding van het schoolverzuim komen. Ook een actieve houding en reactie van leerplechtambtenaren is doorslaggevend. De leerplechtambtenaren moeten op hun beurt weer goed geïnformeerd en ondersteund worden door het Openbaar Ministerie en de Raad voor de Kinderbescherming. Bovendien kosten de uitgebreide leerplechtzittingen tijd en geld.

Betrokkenen in het arrondissement Almelo zijn ervan overtuigd dat hun aanpak alle moeite en kosten dubbel en dwars waard zijn, omdat ze jongeren in de meeste gevallen behoedt voor veel grotere problemen.

Meer informatie

Voor meer informatie over het spijbelbeleid in het arrondissement Almelo kunt u terecht bij onderstaande organisaties en contactpersonen:

Openbaar Ministerie Almelo

telefoon 0546 – 83 27 27

• **Jeannette de Vries, parketsecretaris**

e-mail: j.de.vries_1@om.nl

• **Marco van der Lee, beleidsmedewerker jeugd**

e-mail: m.p.van.der.lee@om.nl

Raad voor de Kinderbescherming

telefoon 0546 – 83 22 00

• **Jaap de Vries, teamleider**

e-mail: j.de.vries@rvdk.minjus.nl

Halt Twente

telefoon 074 – 25 63 500

• **Elly van der Helm, directeur**

e-mail: evdhelm@halttwente.nl

TWENTS SPIJBELBELEID: SNEL INGRIJPEN VOORKOMT ERGER

Uitgave van het Openbaar Ministerie Almelo

Een snelle en daadkrachtige aanpak van spijbelgedrag. Dat is waar de leerplichtambtenaren, het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming, Halt, de rechtbank en de jeugdhulpverlening in het arrondissement Almelo gezamenlijk op inzetten. Daar is een goede reden voor: jongeren met een problematisch schoolgedrag hebben meestal te kampen met meerdere problemen én begaan vaker strafbare feiten. Wanneer niet wordt ingegrepen, lopen deze jongeren een grote kans om af te glijden naar criminaliteit, drugsgebruik of prostitutie via het loverboy-circuit. Kortom: spijbelen is niet alleen een kwestie van de leerling of de school, maar heeft ook met veiligheid in het algemeen te maken. Een snelle aanpak voorkomt erger.

een gesprek met de leerplichtige en zijn ouders. Hierbij worden afspraken gemaakt over het uitvoeren van de straf. Als Halt constateert dat er meer problemen spelen, kan zij hem of haar doorverwijzen naar andere instanties. Na afloop laat Halt aan het Openbaar Ministerie, de school en de leerplichtambtenaar weten hoe alles is verlopen. Is de straf niet naar behoren uitgevoerd, dan moet de jongere meestal alsnog naar de rechter.

Spijbelrechter: snel en adequaat reageren

Elke jongere die meer dan tien dagdelen spijbelt of wiens situatie zorgelijk is, kan voor de rechter worden geleid. Een kantonrechter die tevens kinderrechter is (een vrij unieke combinatie in Nederland!) leidt de speciale leerplichtzitting. Deze zitting heeft één keer in de maand plaats in zowel Almelo als Enschede. Naast de kinderrechter, de jeugdofficier van justitie, de spijbelaar en zijn ouders zijn op de zitting aanwezig: de leerplichtambtenaar, een medewerker van de Raad voor de Kinderbescherming en iemand van jeugdreclassering/gezinsvoogdij-instelling.

Dit heeft verschillende voordelen:

- Een jongere staat in principe binnen vier weken na het spijbelen voor de rechter.
- Alle mogelijke jeugdhulpinstanties worden tijdig ingeschakeld en kunnen de hulp bieden die wellicht nodig is.
- De spijbelrechter beschikt over veel kennis van zaken, hij kan met kinderen omgaan, heeft tijdens de zitting de tijd voor de jongere en kent de betrokken hulpverleners.
- De kinderrechter beschikt (in tegenstelling tot de kantonrechter) over dwangmiddelen als ondertoezichtstelling.

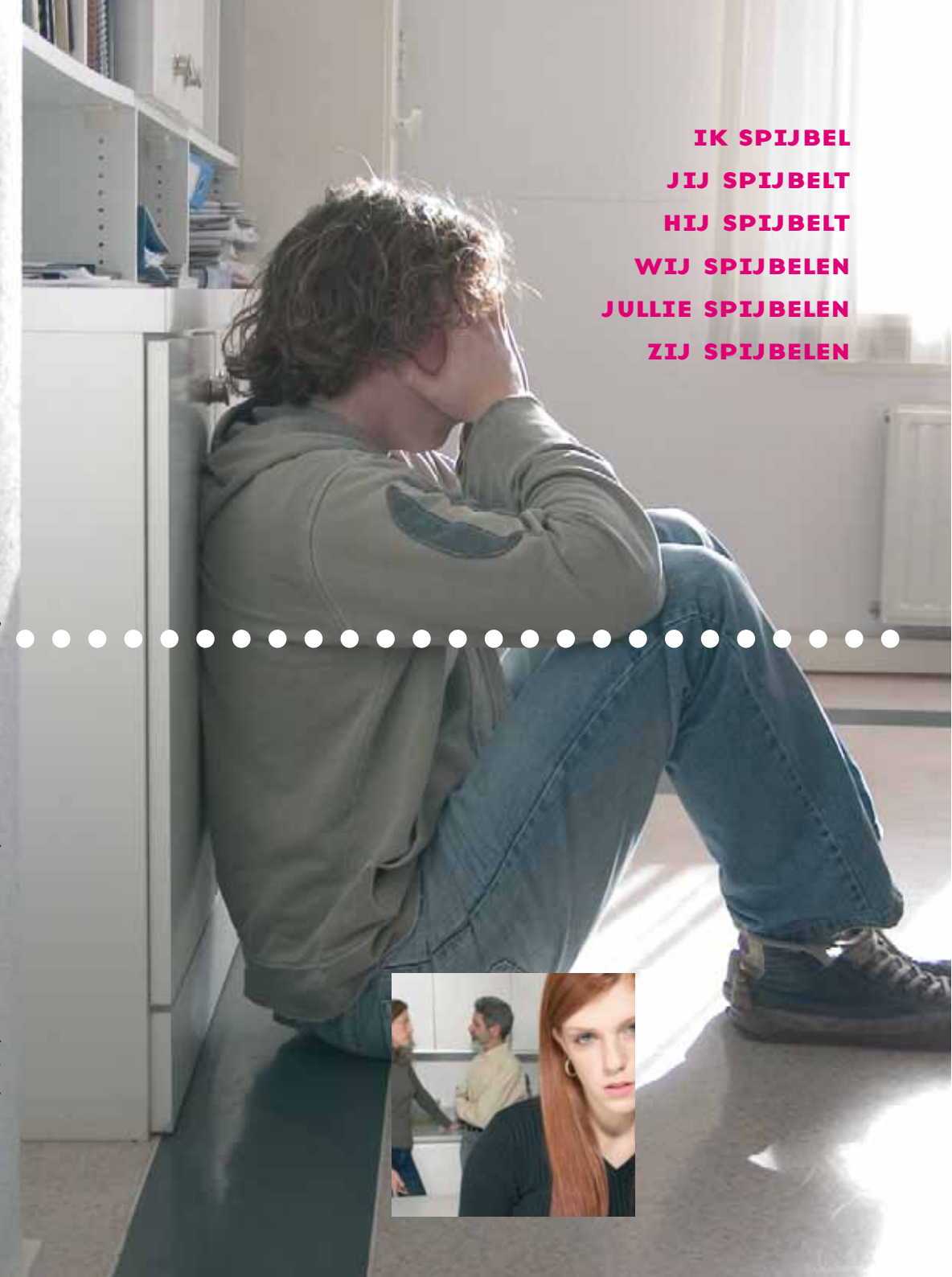

Procedure

Wanneer een spijbelaar voor de rechter moet verschijnen, gaat de procedure als volgt:

- De leerplichtambtenaar maakt proces verbaal op en stuurt dit naar de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) en de jeugdofficier van justitie.
- RvdK doet (kort) onderzoek. De jeugdofficier, of de parketsecretaris namens hem, beslist of er redenen zijn om de wel of (nog) niet te laten voorkomen.
- Op de eerste zitting bespreekt de rechter het proces verbaal en de redenen van verzuim. Hij zoekt met alle aanwezigen naar een oplossing om het spijbelen te stoppen en om achterliggende problemen aan te pakken.
- De rechter houdt de zaak aan tot een datum die drie tot vier maanden later ligt.
- Op de tweede zitting vertellen de jongere en de gezinsvoogd, de RvdK of de jeugdreclassering en de leerplichtambtenaar of de jongere zijn gedrag heeft verbeterd. Soms vraagt de RvdK om een ondertoezichtstelling.
- Gaat de leerling weer naar school, dan zal de rechter meestal een voorwaardelijke geldboete of een korte werkstraf opleggen. Is het spijbelgedrag heel hardnekkig, dan krijgt de leerplichtige veelal een forse taakstaf of geldboete.

**IK SPIJBEL
JIJ SPIJBELT
HIJ SPIJBELT
WIJ SPIJBELLEN
JULLIE SPIJBELLEN
ZIJ SPIJBELLEN**

SUCCES ALMELOSE AANPAK

De Twentse aanpak omvat alle gradaties van verzuim. Van baaldag of extra vakantiedagje, tot het helemaal niet meer op school verschijnen. Al het spijbelgedrag wordt lik op stuk aangepakt. Daarbij is een onderscheid gemaakt in vier categorieën:

Maximaal zes dagdelen verzuim:

De school en/of de leerplichtambtenaar zorgt voor passende maatregelen.

Tussen zes en tien dagdelen verzuim:

De leerlingen krijgen een Halt proces-verbaal, waarna een of meerdere gesprekken, een opdracht en/of een alternatieve (werk)straf volgen.

Meer dan tien dagdelen verzuim:

Zijn er aanwijzingen dat het het verzuim voortkomt uit achterliggende problematiek, dan zal de leerling in de meeste gevallen een dagvaarding krijgen voor de spijbelrechter.

Is er geen sprake van achterliggende problematiek, dan zal de leerling meestal van het OM een taakstraf krijgen of voor de reguliere kantonrechter worden gedagvaard.

Overigens zijn de genoemde criteria flexibel.

Als er een ernstig vermoeden bestaat dat bij een 'beginnend' spijbelaar meer problemen meespelen, zal de leerplichtambtenaar altijd proces verbaal opmaken. Een jongere wordt dan mogelijk toch voor de rechter gedaagd.

Luxe-verzuim:

De ouders krijgen een boete omdat zij hun kinderen van school houden om bijvoorbeeld op vakantie te gaan. Bij langer dan twee weken verzuim of bij herhaling, worden de ouders gedagvaard.

Halt-straf: werk- of leerstraffen bij 'licht' verzuim

Wanneer de school geen vat meer krijgt op een spijbelaar, maar het verzuim nog 'te licht' is voor de rechter, kan Halt door de leerplichtambtenaar worden ingeschakeld. Halt verzorgt werk- of leerstraffen, waarbij de jongere geen strafblad opbouwt. Halt voert in principe binnen zeven dagen nadat het proces verbaal is opgemaakt